

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazgatási, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdivásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbé Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című közgazdasági
társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelen-
legi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra
a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben el-
fogadtnak.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba
és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy
Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Ud-
varhelyre Dr. Kádbé Ferenc szerkesztők-
hez küldendő, vidékről legcélszerűbben
posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

Iparügy.

K.-Vásárhely, június 27.

Hogy egy erőteljes, versenyképes
iparososztály mily nagy horderővel bír
a közjólét emelésében, jól tudjuk mind-
nyáján. Tény az, hogy e tekintetben a
közelmúltban igen sokat haladtunk.
Ámde vannak még e téren is hiányok,
melyeknek szellőztetése nem lesz fölös-
leges.

E hiányok egyike az, hogy némely
iparág terén bár tartósság tekintetében
kiálljuk a versenyt, sőt teljesítünk az
idegen készítményen, mindazonáltal az
illető iparág fejlettség tekintetében mö-
götte marad a külföldinek. Természetes
tehát, hogy a külföldi iparcikkeknek
tág tere van nálunk a versenyre, a mi
nekünk nem kevés kárt okoz.

Ennek egyik főoka abban kere-

sendő, hogy iparos ifjaink nem látogat-
ják a külföldet, vagy ha ezt teszik is,
igen ritkán fordul elő ilyen eset. Segé-
dekké lesznek ifjaink, többnyire szülő-
városukban maradnak s aztán tapasztalat-
tal nélkül, fiatalon, midőn ugy szólva
még fogalmak sincs az életéről, ugyan-
ott meg is nőstülnek. Kivált nálunk, ha
mennek is iparos ifjaink külföldre, be-
rándulnak Romániába, a hol bizony vaj-
mi keveset tanulnak, sőt tőlük tanul-
hatnak az ottani iparosok, mivel a ro-
mán ipar sokkal kevésbé fejlett a miénk-
nél. Kijönnek aztán egészségtelenül s
itt megtelepednek. S mi hasznót meri-
tenek így a külföldre menetelből? Épen
semmit.

Pedig ha elmennének csak Ausz-
triába, Németországba, vagy még to-
vább is, egy szóval oda, hol virágzó
ipar van, hol tanulhatnak, s aztán haza
jőnének, hogy itt tapasztalataikat a ha-
zai ipar javára értékesítsék, mennyire
előmozdíthatnák iparunkat a fejlődés
terén!

E tekintetben pedig nem segíthet
rajtunk sem a törvényhozás, sem a tár-
sulás. Minden üdvös intézkedés kárba
vesz, ha itthon ülünk a sutban s jele-
seink nagy munkáját töltünk kitelhető-
leg elő nem mozdítjuk. Maga az ifju-
ság kell, hogy belássa annak szükség-
ségét. Mert bármily kitünően tanulja is
meg a mesterséget valaki, ha itthon ül,
tapasztalatai csak e szűk körre szorít-

koznak, szakismereteit nem gyarapít-
hatja, izlését nem fejlesztheti oly tö-
kélyre, mint ha elmegy oda, a hol
okulhat.

Ezt fontoljuk meg. A föld rögzé-
ző tulságos ragaszkodás által mit sem
értünk el. Azzal csak úgy haladunk,
mint a rák. Korunkban pedig, midőn a
verseny egyre nagyobb mérveket ölt,
nem élünk meg, ha nem igyekezünk a
külfölddel lépést tartani, sőt azt túl is
szárnyalni.

Iparos.

A kormányának szándékában van,
mint a „Bud. Corr.“ értesül, hogy az or-
szággyűlésnek ez őszi ülészekben egy a
főrendiház reformjáról szóló nagyfontos-
ságu törvényjavaslatot terjesztszen elő. E
kilátásba vett reform célja az, hogy a tör-
téneti fejlődés és jogalap szoros tekintetbe
vétele mellett a főrendiház, a modern eszmé-
knek megfelelően s a törvényhozási mű-
ködés sikerének lehető biztosításával, újjá
szerveztessék. A jövőbeli főrendiházban
helyet foglalnak majd: az ország zászlósa
s a főnemesei közül mindazok, kik egy
bizonyos nagyobb összegben megállapítan-
dó évi adót fizetnek és kiknek névjegy-
zéke minden országgyűlési ciklus előtt
hivatalból lesz összeállítva; továbbá az ösz-
szes törvényesen befogadott vallásfeleke-
zetek főpapjai s végre az ő felsége által
életösszígán kinevezendő tagok, kik a
közélet bármely terén olyannyira kitűntek,
hogy a kormány által e díszes helyre kije-
lölthetnek. Nem fognak abban helyet
foglalhatni a megyék főispánjai, mint ilye-

nek, a nélkül azonban, hogy azért e két
állás inkompatibilis lenne, úgy hogy azon
főispán, a ki máskülönben tagja a főrendi
háznak, törvényhozói jogától nem lesz
megfosztva. Az ilykép átalakított főrendi-
ház körülbelül 300 tagból fog állani, mely
szám azonban nem lesz szorosan meg-
határozva.

*

Összeütközés a fölkelőkkel.
E hónap első napjaiban egy 300 főnyi föl-
kelő csapat támadta meg Bisinának husz
pandurból és négy csendőrből álló őrségét.
A fölkelők körülfogták a kis csapatot, mely
hősiesen védelmezte magát, abban a re-
ményben, hogy a katonák csakhamar se-
gítségükre lesznek. Egy órai küzdelem után,
mely alatt mind jobban közeledtek a ka-
szárnyához a fölkelők, megrohanták az épü-
letet s beférkőztek belsejébe. Hat pandur
és egy zsandár holtan feküdt a földön; két
megsebesült pandurt yatagánjaikkal ütöttek agyon a
lázadók; hármat foglyul ejtettek, egy
mohamedán meg közéjük állott fölkelőnek;
nyolcz pandur és három csendőr csodával
határos módon mentette meg életét. A két
vadászszázad, melyet az őrség segítségére
küldöttek, akkor ért Bisinára, mikor a föl-
kelők, beleunva a mészárlásba, elszéledtek
a hegyek között.

*

A „Standard“ tudósítója jelenti, hogy
Arabi pasa el van határozva, arra az
esetre, ha a nyugoti hatalmak tényleg köz-
beavatkoznak a suez csatornát
dynamittal szétrobbantani, a kai-
rói vasutat szétrombolni, az európai csa-
patok partraszállását meggátolni és azon

A „Székelyföld“ tárczája.

Ketten együtt . . .

Egy vén fának árnyékába
Ketten ülnek, elmélázva.
Ketten együtt . . . egy fél század!
Mennyi öröm, mennyi bánat!

S szól az egyik: — kezét nyujtva —
„Emlékszel-e még a multra?“
És a másik megragadva,
„Hogy ne, hogy ne!“ azt zokogja.

S úgy elnézik egymást némán! . . .
Könny is cseppen egy-egy néhány!
Aztán a régmúltak álma
Kebleiket összezárja.

És a fának ingó lombja
Eltakarva, azt susogja:
Ketten együtt . . . egy félszázad!
Mennyi öröm, mennyi bánat!

Becze Antal.

Az én Márton bátyám.

(Rajz.)

Irta: Dobay János.

Kis deák voltam az n . . . i collegi-
umban, midőn Márton bátyámmal megis-
merkedtem. Az ismeretség igen különös

uton történt, hanem mielőtt ezt elbeszélném,
szükségesnek tartom némi neműt elmon-
dani az én kedves bátyám külső és belső
mivoltáról.

Márton bátyám három dologra volt büsz-
ke, ugymint: bajuszára, mesterségére és leá-
nyára, a kedves Mariskára . . . Itt álljunk
meg egy pillanatra s térjünk vissza Márton
bátyám bajuszára. Hosszan, egyenesen, tör-
hetlenül nyomult a két fül felé a két hatal-
masbajusz-ág, s hogy azokat tényleg el nem
érhette, annak nem a bajusz volt az oka,
hanem Márton bátyám, ki minden vasárnap
letarolta a heti feleslegtermést. Egy alka-
lommal egész bámullattal így kiálték fel:
bizony bácsi, igen szép bajusza van. Márton
bátyám megvetéssel nézett végig csupasz
képemre s egyet pödörve mindkét ágon,
büszkén szolt: „Bizony ecsém, az ma-
gyar ember az bajusza nélkül
alábbvaló az kutyánál“.

Mesterségére nézve még büszkébb volt
az én kedves bátyám. A nagyapja is esz-
madia volt, az apja is eszmadia volt s ő
maga is ezt a mesterséget folytatta. A nagy-
apja, mestersége után szerzett egy kis há-
zikót, az apja már egy pár földcskével is
gyarapította az örökséget, Márton bátyám
pedig már jómódu ember hírében állott.
„Én aztudományom után a jég
hátán is megélek“, szokta mondogatni

Márton bátyám, midőn valaki mesterségé-
ről kicsinylőleg talált nyilatkozni. S mily
meggyőzőleg tudott a mellett érvelni! Egy
csehgyűlésben a cipészek, kik fennebb
érzik magukat, összezsaptak a eszmadia-
kal és folyt a szőharcz nagy mérgesen,
mikor Márton bátyánk közbekiáltott har-
sány hangjával: „Csendesség legyen ti köz-
tetek atyámfiai! Minek e veszekedés, mi-
nek lenézni egyiknek a másikat, hisz mind-
nyáján egyenlők vagyunk, mindnyáján lábra
dolgozunk.“

Ezen argumentum győzött, az n . . . i
cipészek és eszmadiaik között szent lett a
békesség.

Legbüszkébb volt az én kedves bátyám
az ő kedves leányára, Mariskára. Mariska,
a természet ezen egyszerű gyermeke, kinél
az egészséges külső finom, nemes szívet
takart, teljesen érdemes volt azon bálvá-
nyozó szeretetre, melylyel atyja viseltetett
iránta. Márton bátyám már tíz év óta öz-
vegy s szégyenére legyen mondva, nem igen
látszott sajnálni élete párját, mivel életében
temérdek baja volt. „Nyeltes fehér-
nép volt az isten adta“, szokta mon-
dogatni, ha nagy ritkán erőt vett rajta
a múlt emlékezete. A rossz nyelvek beszé-
ségével, mely harczokban a lábszija és a
piszkafa gyakorta döntő szerepet játszo-
tak. Egy nap aztán M. bátyám azon csodá-

latos dologra ébredt, hogy felesége nem pe-
rel. Bámulva közeledett neje ágyához. Az
asszony ott feküdt nagy beteg, torka ször-
nyű mód fel volt dagadva, száját mozgatta,
de nem tudott szólni. Nyelvét megütötte
a guta. Három nap múlva Márton bátyám
özvegy lett. A temetés után visszatérve há-
zába, hol a lábszija egy szegletben ott szom-
orkodott, keserűen így sohajt fel: „A k-
kor halt meg, mikor kezemre
szoktattam volna“.

Márton bátyámnak ezután minden örö-
me a kis Mariskában telt, kinek nevelésére
semmi áldozatot sem kímélt. Így nőtt fel
gondos nevelés mellett e szép gyermek s
mikor én megismertem, már viruló 18 éves
hajadon volt.

Márton bátyám három büszkesége mel-
lett volt három olyan dolog is, melyet ki
nem állhatott. Lelkéből megvetette a néme-
tet, a vizet és a pantalon. Gyakran tuda-
kozdtam e különös ellenszenvek okáról,
s a mit tőle, meg mástól megtudhattam,
annyiból áll, hogy gyermek korában egy
alkalommal csaknem vízbe fult s azóta nem
szenvedheti a vizet. „A víz ecsém csak
az csirizbe való, ha az igen sűrű“,
mondogatta gyakran mely meggyőződéssel.

„Az nimet“ ellen való gyűlölete
sokkal jogosabb alapokon nyugszik, ha
ugyan hitelt lehet adni a sok mende-mon-
dának. A Bachkorszak egyik főbb tisztjé-

esetre, ha legyőzötték, a sivatag felé visszahúzódnak, hol neki 30,000 beduin ígért segítséget.

A k-vásárhelyi jótékony nőegylet alapszabályai.*)

1. §. Az egylet czime, pecsétje és székhelye.

Az egylet czime: „k-vásárhelyi jótékony nőegylet“; pecsétje köriratban e szavakat tartalmazza: „Kézdivásárhelyi jótékony nőegylet 1878“; székhelye Kézdi-Vásárhely.

2. §. Az egylet célja:

Jótékonyág gyakorlása, becsület és jó erkölcsű házi szegények és árvák gyámoltása segélyezés által, különös tekintettel az egyleti tagok szegényei- és árvaira.

3. §. A cél eszközei.

Társas összejövetelek és fillérestélyek rendezése, melyeken munka, zene, dal, felolvasás és hasznos értekezések gyakoroltatnak önkéntes csekély adomány mellett; ezeken kívül táncvigalom, közvacsorák, vagy egyéb jövedelmező előadások rendezése.

4. §. Az egylet tagjai.

Rendes, alapító, pártoló és tiszteletbeli tagok:

a) Rendes tagok, kik az egyletbe belépnek és kötelezik magukat tehetségükhez képest az egylet érdekében közreműködni; rendes tagok, nők, mint férfiak, egyaránt lehetnek, kik az egylet pénztárába évenként 2 frtot o. é. fizetnek.

b) Alapítók, kik 25 frttal alapítványt tesznek s azt az egylet pénztárába tétleg befizetik, vagy kötelezvénnyel mellett 8%-kal kamatozzák.

Alapító tagok továbbá, kik 3 évi kötelezettség mellett évenként 5 frtot fizetnek az egylet pénztárába.

c) Pártoló tagok azok, kik 3 évi kötelezettség mellett évenként 50 krtól legálább 4 frtig emelkedő összeggel gyámoltják az egylet pénzerjét.

d) Tiszteletbeli tagok az egylet közgyűlése által választatnak, hazánknak a jótékonyág, vagy más közszolgálat mezején kitüntetett leányai és honfiai közül.

5. §. A tagok választása.

A rendes tagok, kik az egyletbe belépni ohajtanak, e szándékukat a titkárnak bejelentik, ki köteles azt a választmány elébe terjeszteni, s az illető felvételéről értesítetik a „Tagsági jegy“ megküldése által. Alapító és pártoló tagokat gyűjteni

*) A jótékony nőegylet közelebből megkezdőn tevékenységét, felkérte az elnökség által ezen alapszabályok közlésére, melyek még eddig hírlapilag közzétételre nem valának. Midőn az elnökség ezen ohajának szívesen eleget teszünk, egyszerűsített sikert kívánunk a vezértagok fáradozásaihoz. Szerk.

vel némi konfliktusa volt, mely Márton bátyáma nézve keserűen végződött. Az ő állítása szerint „kibékült az nimet“ s a tiszt ur megváltást is megvergette.

A rossz nyelvek azonban azt beszélik, hogy a tiszt ur megvergette, de nem a vállát, s hogy ezen vergetés egy bizonyos határozott számmal bírt és csak azután történt meg a kibékülés. Akármint történt azonban, tény az, hogy azóta kiapadhatlan gyűlölséget érezett „az nimet“ iránt.

A pantallón, vagy „az nimet bugyogó“ iránt érzett ellenszenv, mester-ségének és hazafiságának természetes kifolyása volt. Nem tudott kibékülni azon gondolatlalt, hogy a pantallón a csizma szép ránczos szarát, melynek készítésében M. bátyám utólréhetlen volt, eltakarja, vagy más szóval, hogy a német a magyar fölébe kerüljön.

Ezeknek elmondása után még csak annyit jegyzek meg, hogy Márton bátyám, eltekintve apró gyengeségeitől, egy talpig derék becsületes ember volt s nyers modora mellett igen jó szívvel birt.

(Vége következik.)

aláírási iverk utján az egylet választmányának teendője.

Tiszteletbeli tagokat az egylet választ.

6. §. A tagok jogai.

A nőegylet összes tagjai, a férfi tagokat is beleértve, az egyenlőség eszméjétől áthatva, egyenlő jogosultságot gyakorolnak és a közgyűlésen egy-egy szavazati joggal bírnak.

A rendes tagok az évi díj (4. §.) befizetésekor tagsági jegyet kapnak.

Az igazgatóság és választmány csak alapító vagy rendes tagokból alakítható meg.

Véleménykülönbségből forduló vitás kérdésekben a választmány határozata ellen folyamodás hagyatik fenn a közgyűléshez, mit az illető folyamodók 30 nap alatt kötelesek az elnökséghez benyújtani, ellenkező esetben a választmány határozata érvényesítendő.

7. §. Az egylet vezetése.

Az igazgatóságot alkotja: 1 elnök, 2 alelnök, 1 titkár, 1 jegyző, 1 pénztárnok, 1 ellenőr, 2 írnok és a választmány 12 tagja, kik együttesen vezetik az egylet ügyeit.

Minden választás szavazás, vagy közfelkiáltás utján a közgyűlésen egy évre ejtik meg. A lelépett tagok újból választhatók.

8. §.

Az alapvagyonat a rendes alapító és pártoló tagoktól befolyt összeg fogja képezni, melynek kamatai mindaddig tőkésítendőek, míg a tőke 4000 frtra emelkedik és ennek elhelyezésére a „kézdivásárhelyi kiegészítő pénztár-egylet“ mint szövetkezet jelöltetik meg. Az egyletnek más uton befolyó jövedelme a 2. §. alapján használtatik. Rendkívüli esetben a közgyűlés a tőke kamatairól is rendelkezhetik és abból használhat fel, azon korlátozással mindazonáltal, hogy az így felhasznált összeget később befolyó jövedelmeiből köteles visszapótolni az alapvagyonnak.

9. §. Segélyezés.

Az egylet segélyezését kiterjeszti a hozzá folyamodó, vagy a városi hatóság által megjelölt házi szegényekre s más irságben levő munkaképtelen szegényekre, kik folyamodását bármelyik választmányi tag, sőt egyleti tag is jogosítva van elfogadni s azt a választmányhoz beterjeszteni ellátás végett, melyet indokolatlan esetben el is utasíthat.

A segélyezés lehet pénz, ruházat vagy élelem, melyek megállapítása mindig a választmány teendője, a közgyűlésnek leendő jelentéstétel mellett.

(Folyt. köv.)

Levelezés.

Sz.-Udvarhely, 1882. jun. 20-án.

T. szerkesztő ur!

E hó 18-án tartottuk meg a helybeli jótékonycélu nőegylet rendes májálisát, a mely hogy minden tekintetben kitűnően sikerült, felesleges lesz mondanom. A májális eredetileg 17-ére volt kitűzve, de a folytonos eső megakadályozta e napon a mulatságot és így lett 18-ra halasztva. Vasárnap is bizony csak olyan siró idő volt, hanem azért, a tengernyi sár daczára, az egész közönség kizarándokolt a Sós-fürdőre, a hol a táncz teremben, az étkezés szintén teremben esett meg. Nem nélkülöztünk egyebet, csak is a — „zöld“-et, a mit azonban, ugy hiszszük, kárpótolni könnyen lehet.

A Sós-fürdő tánczterme — mint azt a t. szerkesztő ur is igen jól tudja — kényelmes, nagy helyiség, mely az egész tánczoló közönséget képes magába fogadni s így természetesen olyan zenét igényel, a mely mindenek felett erős legyen. Ez nem volt meg. Zenészeink ugyanis a napokban a tünádi fürdőre rándultak, hova ők 1200 frt fixumért lettek szerződöttve s így bizony mi arra voltunk szorulva, hogy azzal érjük be, a melyik van, s mondhatom, hogy be is értük és azt is mondhatom, hogy meg voltunk elégedve a zenével. Pedig őt zenész egy olyan nagy teremben mire lehet képes? ... És pedig olyan öt idegen czigány, kik nem is ide valók, hanem vásár-

helyiek és csak vendégszerepelni jöttek a székeleyek hazájába!*)

A közönség, mint mindig, válogatott, fényes volt. És e májálison sok olyan egyéniség is jelent meg, a kit itten látni nem igen volt alkalmunk. Mielőtt azonban az egyesekre térnénk, ki kell jelentenünk, miszerint a legnagyobb érdem, mit e májális létrehozásában maguknak szereztek, Szabadyné, Diemárné, Kénosyné és Korondiné urasszonyokat és Konez Ármin barátunkat illeti.

A hölgyek részéről számosan megjelentek. Mondhatnók talán, hogy kettő kivételével (Kiss Irma és Jánosy Nelli) mind ott voltak. Ott láttuk a szép és kedves Ugron Rózát, Sebesi Margitot, Biális Rmát, Kiss Katát, Török Katát, a Mikó leányt (Osikból), Fodor Ilkát, Piskolti Boriskát, Haeger Camillát, Kelemen Rózát, Beke Birít, a Konez testvéreket, Gyarmathi Ninát, és ott láttuk az örökké vidám és oly igéző szép Szabó Perzsit, az „arany ifjuság“ bálványát.

Voltak ott még többen is, t. szerkesztő ur, de valamennyi előszámlálására a legjobb akaratom mellett sem vállalkozhatom.

A mulatságnak az éjjel utáni 2 óra vetett végét.

A viszontlátásig, t. szerkesztő ur!

igaz hive: (Zs.)

Csik-Somlyó, június 26-án.

(Viszontlátás Ferenecz Károly urnak e lapok 72. és 73. számaiban megjelent cikkére.)

Tisztelt szerkesztő barátom! Ferenecz Károly csikszentkirályi plebános ur a „Magyar Polgár“-ban a pünkösdi bucsuról írt közleményemre valami kritika-féle választ tesz közzé, sőt hogy annál nagyobb legyen a hatás, szíves engedelmeddel e lapok terére is áthozta. Mintán F. ur ezen választában félrebeszél, mint Bodóné asszony, mikor a bor árát kéri; mintán a tárgyilagosság teréről lelvé, nemcsak sokat foglalkozik személyemmel, hanem alaptalanul gyanúsít is: lovagiasságotól elvárom, hogy nekem is tért engedj a „Válasz“-hoz méltó viszonzó választ megíratására.

F. ur csodálkozik azon, hogy a székeley népről olyan cikket írtam, melyet — nézete szerint — még senki sem írt.

Ha az egyedet az egész helyett veszi, mit szónok létre jogosan tehet: olyat írtam róla, mit még senki sem írt. Ugy van, tisztelt F. ur! írtam továbbá a bucsuról, mint katolikus és a székeleyekről, mint tősgyökeres székeley nemes, tiszta meggyőződés- és jóindulatból, melylyel népem iránt viseltetem.

Legkevésbé sem csodálkozom azon, ha Pestről, Fogarashól vagy Hunyadmegyéből oly cikkeket írnak a székeleyekről, melyek dicsegetnének egyebet nem tartalmaznak; de azon megbotránkozom, ha valaki a nép között élve, a tudományok s a tudományok tükrének, a történelemnek nem kíván anynyi szolgálatot tenni, hogy az igazat, mit lát s miről meggyőződhetik, tisztán és leplezetlenül kimondja.

Ezért különösen sajnálom és roppant megbotránkozással veszem tudomásul, hogy Ön, főtisztelendő ur, a serdülő 12—13 éves leányoknak Brassó- és Bukarestbe küldéséből „a nemzet munkaszereztetés és életrevalóságát“ igyekszik bebizonyítani, és fájdalom, hogy Ön, mint az erkölcs hivatott őre, az általam megtámadott erkölcselenséget és sülyedést reverendájával takargatja.

Azon „történetcsinálás“-ról, melyet az Ön erkölcsi érzülete mellett a nép előállít, a sajtó nem nyilatkozhatik; csakis a bükkös és nyires lombos és sötét árnyai susognak róla.

Mindenekfelett, ha az én szemüvegemet sárgának látta, bátorodom kérdeni: milyen szemmel vagy szemüveggel olvasta ki cikkemből azt, hogy én a katolikus vallást támadtam meg s mi adott okot e kifakadásra: „Mig a törököt, tatárt bérczei közül nem egyszer csufosan kiűzte, addig azt is megmutatta, hogy őseitől öröklött vallása

*) Mintha bizony Maros-Vásárhely a székeleyek hazája volna! Szerk.

„ne bánts virág“ s jaj, a ki hozzá mer nyulni“?

A bucsu tisztességes leírása mellett tett sociologiai következtetéseimből csakis érthetetlen ember olvashatja ki a katolikus vallás megtámadását.

Mig tehát valaki azon ponton áll, hogy egy cikk tartalmát feltogni nem képes: folytassa az értelemgyakorlatokat és ne bíráljon. Egyebekben „pax tecum“!

Móricz Gyula s. k.

Nemzeti színészet.

(„Czifra nyomorúság“, színmű 4 felv. Csiky Gergelytől; másodsor adatott Székely-Udvarhelyt 1882. június hó 22-én.)

A társadalom ama nagy mulasztása, hogy az állami hivatalnokok visszás helyzetén javítani nem siet; a kényszerállapot, melyben van az a nagy szellemi proletáriátus, mely agyával dolgozik s övének s önmagának alig tud betevő falatot teremteni. Ez az a rugó, mi a költőt a színmű megteremtésére indította. A szerelem azután, mely Tarczali Beila, Eszter, Bálnai és Simon közt kifejlődik, csak a nyimbus, hogy a rideg való a költészet mezében lépjen elénk s a száraz tárgyat élénkítse tegye.

Csiky Gergely a proletárokkal oly téren, tisztán a magyar társadalom terén indult vala meg, ellentétben a Jólát görög mythoszával, melyen hálás munkakörre akadtak a teremő agy, mert ez még majdnem érintetlen, majdnem oly őseredetű, mint az orosz társadalom. E térnek elhagyása semmivel sem indokolt. A darabot magyar társadalmi darabban nem a személyek és a hely — csupán — teszik, de teszik főleg azon erkölcsök, tendenciák, melyekkel a személyek élnek lépnek s melyekben küzdelmeik, törekvéseik végcélját, bukásuk, győzelmük indokait látjuk. Ennyiben a czifra nyomorúság a proletároknak messze mögötte marad! A francia iskola örökös chablonja: a házasságtörés, mi nálunk talán nem is bír oly nagy jogosultsággal, mint amott; nem messze van még az a kor, midőn a magyar asszonyok mintaképei valának a lüség-, állandóság-, önfeláldozásnak. Igaz, hogy Eszter nem lesz házasságtörővé; de a szerző azon az uton viszi bonyodalma felé e szerelmet, mely a nőt tiltott érzelmekre készíti, a mely uton csakis oda juthat. A kényelmetlen helyzet, melyben Bálnai van, elfogadván Tarczali kölcsönét, aztán a világ mende-mondája róla és Eszterről: bőven elég lehet vala feltékenysége felbresztésére a nélkül, hogy a nő rendez-vous-ra menjen. A légyottot nem csak a férj, de a világ előtt is nehezen lehet ártatlan színezetűvé tenni; s a virtuozitás, melylyel abból a szereplők kibontakoznak, igen ügyes lehet, de a szemléltében kétségeket támaszt.

A darab elég jó előadásban részesült. Bálnai (Lendvay), Tarczali (Gálfalvy), Eszter (Várady Róza), Csoma (Ferenecz), Beila (Váradi Emma), Madi Simon (Hosszu), Poprádi (Hegyi) csak a főbb alakok.

Eszter, a darab központja, bágyadtan jelent meg első jelenetében. Talán unta, hogy oly kevesen nézik. Pedig Várady Róza (hiútlank kell, mikép V. Róza azt jelenti) egy év alatt nagyot haladott. Megérdemelné, hogy a biztosságot, melyet megjelenésében, mozgásában nyert, arányba hozza szavaiata- és hanghordozásában. Nem veheti rossz néven, ha figyelmeztetjük, miszerint a dikozió, a szavaiat, a hangsúly szerfelett fontos dolgok. A „Czifra nyomorúság“ Esztere nemcsak declamál, de társalog is, s dialogjai, kivéve midőn az első felvonásban Beilával találkozik, meg aztán mikor Tarczaliával szerelméről beszél, majdnem mind társalgási hangot pretendálnak. A hév, a declamatorius hang, a magas hangú dikozió annak elmondásában, hogy ácsmesternének, meg kapusnéknak ad leczkéket a kláviron: ép oly indokolatlan és helytelen, mint Murok Márton prókátor személyesítőjének szakgatott, felkiáltásos előadása. Az inkább egyszerű, lemondó, fájdalmas resignált hangot kíván, a mihez Váradi Róza pedig igen jól ért. Olyan

organummal sokra lehet menni, ha az ambícióhoz kitartó tanulmány járul.

Csoma Bálint (Ferenecz) szerepe ahhoz értő kezekbe jutott. Ferenecz derek színész, bár a licentiák dolgában sokat megenged magának. Csiky Gergely csak három leánynyal ajándékozta meg Csoma urat, az 1 fírt 20-kros diurnistát; ezt eléggé felpanaszolta Ferenecz; mért hát, hogy mégis őt leánynyal kérkedett egész este? Három is elég egy diurnistának, ki 1 fírt 20 krt körmől naponkint. De meg aztán nem is szabad ám az. Ferenecz tudja az első színész-törvényt: a szereptudás törvényét. Értelmes színész; ritkán tuloz; hangja jó; azt jól is használja. Egy szó, mint száz: Ferenecz derek színész, jó színész, értelmes színész. Sok jó szerepben akarjuk még látni.

Hosszu sem mai gyerekek mutatta magát a Simi gyerek szerepében. Egy rossz modorát szemébe mondjuk: orrát igen magasra tartja dialogközben. Mikor egyedül van, nem észlelni ezt a hibát. Le kell azt a hibát szokni. Minden modorosság rossz és untató.

Murok Mártonban igen hálás alakot teremtett Csiky Gergely. Szép ur nem is látszik tudni annak a szerepnek szépségét. Szép soha sem tanul, soha sem tudja szerepeit; Szép ur mindig sugó után beszél s így abba a kellemes helyzetbe hoz minket, hogy szerepeit duplán halljuk: egyszer a sugó urtól, egyszer meg aztán Szép urtól. Szívesen köszönjük is neki.

Hegy jó Poprádi volt. De jobb is lehet vala, ha nem fedli el, hogy az egy „chic“-kes gavallér, ki szerelmes, de csak sportból, ki áradozik is, de csak úgy fel nem véve — sportból egy szóval egy finom idős gavallér, de nem lyrikus, de nem szerelmes.

Várad Emma ügyesen mozog Bella szerepében is. Majd meglátjuk jövőre. Mézes né ezután is csak Fábiánnának kell juttatni. Áposon ért hozzá; mintha csak a főzőkanál mellől lett tekintetes asszonyokat tette volna tanulmánya tárgyává.

Közönség vékony adagban. Várad társulata türethető társulat; nincsenek jelesei, de jó tagjai vannak. Megérdemlik a pártolást. Aztán meg azt mondja az írás: „Adjatok, adjatok, a mit Isten adott!”

Állán Bert.

Mindenféle.

— **A régi ötforintosok** a kir. adóhivataloknál csak f. hó 30-ig fogadtatnak el és váltatnak be. E tekintetben előbbi számunkban megjelent értesítésünket kiigazítjuk s figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy a kinek régi öt forintos a van e hóban saját érdekében beváltani el ne mulassza.

— **Mivel a R. b. honvédegyeletnek** szükségé nincsen Gábor Imre bereczki polgármester urtól, mint a család fejtől, a kitűzött gyász-istenitiszteletre beleegyezését, netalán engedélyt kérni, mely az illető politikai hatóság által már meg van adva: tájékozássá végett mindenkivel tudatjuk, hogy a célba vett, Gábor Áron sirja feletti tisztelet Eresztevényen vasárnap, azaz július hó 2-án d. e. 10 órakor a program szerint még esős időben is meg fog tartatni, mint-hogy sátrakról előre gondoskodva van. A rendező bizottság.

— **Vizsgák.** A csikmegyei polgári leány-iskolában f. hó 23-án és 24-én folytak le a második félévi vizsgák a legszebb eredménynyel. A növendékek kézi munkái is ki voltak állítva. Egy tanterem telt meg a szebbnél szebb női kézi munkák példányaival. A hangyaszorgalom, melylyel a növendékek ama munkákat előállították, majdnem bámulatra kelti az embert, különösen ha tudjuk, hogy mennyi elméleti tanulmánynyal van igénybe véve minden percük. A szép jövővel bíró iskolát nem tudjuk elég hathatósan megyei közönségünk figyelmébe ajánlani. A leánygyermekeket gondosabb nevelésben és tanításban nem részesíthetik sehol egy hasonló rangú iskolában sem.

— **Udvarhelymegye** tekintetes alispánjának becses figyelmébe ajánljuk mind azt

a rettenetes lassúságot, melylyel a szombatfalvi híd elkészítése vajdudik, mind pedig a rendetlen, kvalifikálhatlan könnyelműséget, melylyel a munkát vezették. A napokban, midőn a hídra két fogat érkezett: zuhant le a hídra az az alkotmány, melylyel a híd czölőpjéit beverik s majdnem szerencsétlenségét okozott. Hát ne lenne senki, ki a munkálatokat rendőri szempontokból ellenőrizze!? Hiszen majd akkor, ha ember, állat nyakát szegi, igen késő lesz az örködés s késő keresni a személyt, ki felelősséget álljon. Nekünk kötelességünk szolgálni a közérdeket, kötelességünk rámutatni arra a gorbomba bánásmódra, melyben az a tekintetes uraság, ki a munka szakvezetőjének látszik lenni, a járókelőket részesíti, ha valaki arra kéri, tenné lehetővé, hogy a híd előtt szekérrel, lóval ne kellessék ácsorogni. Elvégre sem a muni-cipium, sem azok, a kik ennek a vajudasos hídnek építését vezetik, semmi grátiát nem tesznek a közönségnek, hogy mikor arra járunk, egyszer azért rettegjünk, hogy vízbe halunk, másodszer azért, mert az a rettenetes uraság legorombáskodik rólunk minden tisztességet. Tekintetes alispán ur érteni fogja, hogy ezeket elmondottuk. Kérjük intézkedését, a mig nem késő.

— **Az adófelügyelő mindenhatósága.** A mult évi adóbehajtások alkalmával egy Grézer nevű adóvégrehajtó volt K.-Vásárhelyt alkalmazva, ki is bőséges szabad idejét egy állami végrehajtóhoz méltó urias költségekkel igyekezett eltölteni. Ennek természetes következménye az lett, hogy egyik előkelőbb vendéglőben 28 fírtal megadósodott. A vendéglős teljesen méltányolva ama nagy kiténtetést, melyben a nőbel végrehajtó vendéglőjét részesíté, de más felől pénzét is ohajtván megkapni, folyamodott a szentgyörgyi adófelügyelőhöz, hogy Grézer eljárás díjából a 28 fírtot vonja le. A mindenható adófelügyelő, támaszkodva utalványozási jogára, ezt meg is cselekedte. A pénzügyminiszterium azonban nem osztá az adófelügyelő nézetét. Azon elvből kiindulva, hogy senki sem jogosít meg bírót ítélet nélkül valakinek pénzét lefoglalni, elrendelte, hogy Grézernak díja egészen fizetessék ki s a már levont 28 forint az adófelügyelő terhére irassék elő. Így Grézer is megkapta, a vendéglős is megkapta pénzét s most már az adófelügyelő mindenhatóságára van bizva, hogy ő is pénzhez jusson.

— **Bényei István** 32 tagból álló szintársulata a napokban K.-Vásárhelyre fog érkezni. A kik figyelemmel előbbi számunkban megjelent értesítésünket kiigazítjuk s figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy a kinek régi öt forintos a van e hóban saját érdekében beváltani el ne mulassza.

— **Mivel a R. b. honvédegyeletnek** szükségé nincsen Gábor Imre bereczki polgármester urtól, mint a család fejtől, a kitűzött gyász-istenitiszteletre beleegyezését, netalán engedélyt kérni, mely az illető politikai hatóság által már meg van adva: tájékozássá végett mindenkivel tudatjuk, hogy a célba vett, Gábor Áron sirja feletti tisztelet Eresztevényen vasárnap, azaz július hó 2-án d. e. 10 órakor a program szerint még esős időben is meg fog tartatni, mint-hogy sátrakról előre gondoskodva van. A rendező bizottság.

— **Vizsgák.** A csikmegyei polgári leány-iskolában f. hó 23-án és 24-én folytak le a második félévi vizsgák a legszebb eredménynyel. A növendékek kézi munkái is ki voltak állítva. Egy tanterem telt meg a szebbnél szebb női kézi munkák példányaival. A hangyaszorgalom, melylyel a növendékek ama munkákat előállították, majdnem bámulatra kelti az embert, különösen ha tudjuk, hogy mennyi elméleti tanulmánynyal van igénybe véve minden percük. A szép jövővel bíró iskolát nem tudjuk elég hathatósan megyei közönségünk figyelmébe ajánlani. A leánygyermekeket gondosabb nevelésben és tanításban nem részesíthetik sehol egy hasonló rangú iskolában sem.

— **Udvarhelymegye** tekintetes alispánjának becses figyelmébe ajánljuk mind azt

mégis megérdemelne egy kis pártfogást, a melylyel minden egyes egyszersmind honfiai kötelességet is teljesítene. E hó 22-én, midőn Csiky Gergely új darabja, a „Czifra nyomorúság“ hozatott színre, üres ház előtt folyt le az előadás, a mi annál is csodálatosabb, mivel véleményünk szerint a Csiky darabjait minden intelligens ember érdekel szokta végig nézni. Reméljük, hogy jövőre nézve öröndetesebb jelentést tehetünk e részben.

— **Esemény.** Molnár György, hazánk első rangú tragikusa, a napokban a Sz.-Udvarhelyen időző szintársulathoz érkezett vendég-szerelésre. Értesülésünk szerint Molnár már csütörtökön fog először fellépni Othellóban.

— **Fennebbi hírünkkel** kapcsolatban megemlítjük, hogy Molnár Sz.-Kereszturra is lerándul három előadásra. E végből a bérletgyűjtés már megindult Kereszturon. Ed-dig 30 jegy elfogyott s van kilátás, hogy még vagy húsz el fog kelni. A városkában már nagyon várják a hírneves művész megérkezését.

— **Öngyilkosság.** Borszéki ifj. Vakony József üveges ez előtt 9 hónappal nőül vette Uczeszának Rudolf mindenki által szeretve tisztelt, bájos és jó erkölcsű 18 éves leányát: Terézt, mely időt folytonos családi viszontagságok közt töltöttek. E hó 13. napján a nő mirenynyel magát megmérgezte, s kinos szenvedések közt 14-én elhalt, egy kis csecsemőt hagyván hátra.

— **Művész-estély.** Szombaton érdekes estélyünk leend. A sokoldalú tehetségéről előnyösen ismert színész: Szikszai István és neje, Haraszthy Laura, ki a márczius 15-diki ünnepélyen ügyes játékával előnyösen mutatta be magát közönségünknek, „művész-estélyt“ rendeznek a nyári színházban. A változatos programban (francia vígjáték és dramolette, hegedű-, gordonka- és tilinkójáték) fel lesz véve ugy-szintén a „Színész-nő“ című dramolette is, melyben Szikszayné Laura asszonyt alakításában lesz alkalmunk megismerni. Meglegen ajánljuk őket a kvásárhelyi t. közönség pártfogásába.

— **Solymosi Eszter** eltűnésére nézve még maig sincsenek tisztában a vizsgálatot vezető közegek. A napokban a Tiszában egy hullát fogtak ki, melyről azt állították, hogy a Solymosi Eszteré. Később azonban a vizsgálat folyamán kiderült, hogy a hulla nem a Solymosi Eszteré, de a ruha, melyet az idegen holt testre adtak, az anya vallomása szerint határozottan az eltűnt Eszterének bizonyult, mely körülmény számos, még szabadon levő büntárs lételet gyaníttatja. A nyoloz ruhadarab közül, melyet Solymosiné kivétel nélkül Eszterének ismert, a nagy kendőn vérfoltok látszanak. A hol a vérfolt legnagyobb volt: ott a kendő ki van egetve. Itt most már a Möricz vallomásának hitelessége felől senki sem kételkedik. Több újabb elfogatás legközelebről várható.

— **Halál gombaevés által.** A veszprémmegyei Vecséről írják a „P. N.“-nak, hogy egy szegény nő és családja gombaevés által mérgeztetett meg. A gombából ötön ettek: meghalt az asszony és három gyermeke; a negyedik még szenved. Az ételmaradékból két kutya evett, mindkettő megdögölt. A halálozás két nap alatt történt. Az anya 32 éves, a gyermekek 1—8 évesek; a férj, szerencséjére, nem volt honn.

— **Kirugott képviselő.** Eltagadhatlan, hogy a görögök utána civilizálódnak a többi európai nemzetnek, s nem hiába lelkesült Byron és sok más regényes hajlamu angol az új görögökhöz, még most is igen sok ifjú vér buzog a nemzet egyes tagjainak ereiben. Erre vall azon ünnepélyes botorkodás is, melyben a görög parlament karzata oly rendkívül jól mulatott.

— A görög parlament egyáltalában furcsa urakból áll. Körülbelül 70%-ja nem áll az ABC. elemeivel sem közelebbi ismeretségben, inni pedig, igen természetes okból, nem szokott. A törvényhozás szentelt csarnokába is botokkal, bicskákkal és egyéb személyes argumentációra alkalmas eszközökkel lépnek be, hogy ezek segítségével egymást hathatósabban tudhassák kapacitálni.

— Dimatrakakis ur, tisztos képviselő, azon régóta táplált meggyőződésének adott kifejezést, hogy Trikupisz miniszterelnök szemtelen gazember. Miután azonban e véleményét ép oly leplezetlenül nyilvánította, amint elgondolta. Trikupisz ur is még néhányan erős célzásnak vették azt, annyival is inkább, mert az elnök háromszor is leordított Dimatrakakis urra, rendre és tisztességesebb kifejezések használatára utasítván őt, minden beszámítható eredmény nélkül. Trikupisz ur néhány elvtársa végre átugrált a padokon és füttyköseik segítségével kézzelfoghatólag akartak befolyást gyakorolni Dimatrakakis ur véleményének megváltoztatására. Az igazságügyminiszter kedves kötelességének ismerte visszatartani a bősziült elvtársakat. Az ellenzék padjairól azonban dörgő éljenzés harsant föl, ami azt bizonyítja, hogy Dimatrakakis ur véleményét többen osztják. A többségre ugyan hatott, mint a bikára a vörös kendő; hiába veték magukat közbe a miniszterek, a két párt hősileg egymásnak gyalogolt és a marathoni ütközetet megszügyenítő elkeseredéssel gyomrozták egymást a felek, míg végre a durva többség elnyomta a hasonló durva kisebbséget. Végre Dimatrakakis urat kirugták a tereméből s miután Valorites ur leszállott elnöki pódiumáról és néhány ökölesapással jótékony változatoságot idézett elő a botütések után, a rend helyreállott. A karzat ezalatt rendkívül jól mulatott, az alatt dulakodókat harsány kurjantásokkal bátorítgatá, sőt a látvány kezdetén egy karzati az utczára le is szállított és az alatt járókelőket fölszórta az érdekes spektakulumba. („B. H.“)

Gazdaság és kertészet.

Tapasz a fák nagy és régi sebeire. A fák nagyobb sebeinek metszfelületeinek, melynek ágak levágásánál, vízszametszésnek véu fák koronájának megújításánál gyakran előfordulnak -- bekendésére igen ajánlható 1/2-ad rész kátránynak és 1/2-a a közönséges Copál-lacknak (kilója 40 kr) keveréke, melyeket előbb jól össze kell főzni s aztán hidegen használni. Egy sekű kenőcs jö így létre, melyet ecsettel még épen fel lehet kenni; vízáthatlanság- és tartósságra nézve semmiféle szer sem képes vele versenyezni.

Mit lehet juniushan vetni? A kikknek a kertészkedésre kora tavasszal idejük van és a veteményezéssel egyszerre elkészíthetnek, nem huznak igen sok hasznat kertjükből. Sok zöldség van, a melyek tartamát több ízben való veteményezéssel hosszúra lehet nyújtani. Nevezetes példát szolgáltat erre a gyenge kukorica, mely rendszeres vetés mellett egész a hó leeseig eltarthat.*) Sok helyen a valódi forró éghajlati növények, mint dinnye, limai bab stb., sokkal jobban diszlenek, ha ilyenkor vettettek el. Az ily veteményeket időről-időre újra kell vetni az első vetés után: a murokrépa, czekla, ugorka, dinya, kalarabé, miután azon vetemények közé tartoznak, a melyeket juniushan is szép sikerrel lehet veteményezni, mert ezek a fagy bekövetkeztéig újabb termést adnak.

Egy új patkolási mód, mely tulajdonképpen igen régi, jött divatba Kaliforniában, s ez abban áll, hogy a ló patáját nem vassal, de bőrökkel védik. Ezen célból három darab patkóalakú nyers bőr összesajtoltatik. Azt állítják, ezen patkók tovább tartanak a vassnál, súlyok csak negyedrésznyi, megvédik a patát a behasadozástól, a patára nézve semmikép sem károsak. Ezen patkolási mód, dacára, hogy most újnak mondatik, szűkségből már az első amerikai települők által is gyakorlatotott, még pedig úgy, hogy az amerikai bivalynál meglevő 2 1/2 cm. vastag bőrt használták e célra.

*) Ez megaszalva, mint Amerikában szokás, az egész télen át kitűnő csemeget szolgáltat. Ott ugyanis vendéglőkben is nem ritkán találkoznak vele, hogy ebéd után egy kis edényben forró vizet és egy marok aszalt gyenge kukoricát adnak föl az asztalra, mely aztán a forró vízben felfügylva, ilyenkor is igen kellemes eledelt képez. Szerk.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre. Dr. Kádbé Ferencz, Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos: Szabó Albert.

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának
M E N E T R E N D J E.
(Érvényes 1881. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:				A Nagyvárad—predeali irány:			
Állomások:		Személy vonat 203. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	Állomások:		Személy vonat 204. sz.	T. v. I. II. III. oszt.
		óra és perc				óra és perc	
Bukarestből	Indul	—	—	Budapest	Ind.	7.30	—
Predeal	"	—	—	Nagyvárad (vend.)	Érk.	4.18	262
Tömös	"	—	—	"	Ind.	5.00	6.50
Brassó	Érk.	6.13	7.25	Kolozsvár	Érkezik	9.40	4.58
Földvár	Ind.	6.52	8.01	"	Indul	10.14	8.—
Apáca	"	7.23	9.33	Kocsárd, (vend.)	(elágazás Érk.)	12.38	11.43
Agostonfalva	"	7.51	1.01	(M.-Vás.)	Indul	12.48	12.23
Kőhalom	"	—	—	Tövis, (vendéglő)	(elágazás Érk.)	1.47	2.17
Héjasfalva	"	10.15	4.01	(Gy.-Feh.v.)	Ind.	2.07	3.—
Segesvár	(vendéglő) Érk.	10.32	4.29	Kapus, (Elág. N.-Sze-)	Érk.	3.41	5.44
"	Ind.	10.52	5.23	(ben felé, (vendégl.))	Ind.	3.51	6.52
Medgyes	Ind.	12.06	8.10	Medgyes	Ind.	4.11	7.42
Kapus	(Elágazás) Érk.	12.24	8.38	Segesvár (vendéglő)	Érkezik	5.22	9.49
(N.-Sze-)	(vendéglő) Ind.	12.30	9.50	"	Indul	5.32	10.33
(ben felé)	"	—	—	Héjasfalva	"	5.50	11.15
Tövis	(Elágazás) Érk.	2.06	12.49	Kőhalom	"	—	—
(Gy.-Fehér-)	(vendéglő) Ind.	2.26	2.18	Agostonfalva	"	8.18	3.53
(vár felé)	"	—	—	Apáca	"	8.51	4.41
Kocsárd	(M.-Vásár-)	3.24	4.09	Földvár	"	9.23	5.37
(hely felé)	Indul	3.34	4.50	"	"	—	—
Kolozsvár	(vendéglő) Érk.	5.59	8.47	Brassó (vendéglő)	Érkezik	10.02	6.48
"	Indul	6.28	8.20	"	Indul	—	—
Nagyvárad	(vendéglő) Érk.	11.04	—	Tömös	"	—	—
"	Indul	11.24	6.52	Predeal	"	—	—
Budapest	Érkezik	8.21	—	Bukarest	Érkezik	—	—

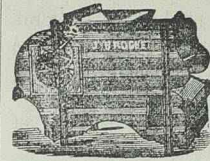
A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára Budapest.

Gyár: váci ut az osztr. állampálya közelében. Raktár: váci körút 68. szám

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait, mint:

TRIEURÖKET változó rostával.

Tisztító gépeket szelelővel.

Különlegességek malmok számára.

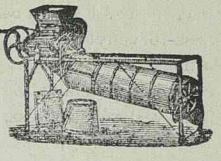
28.466 szám alatt szabadalmazott

hármasszék, cséplőgép-ros-
tákat, lyukasított és hasított

lemezeket vas-, acél- és horganyból,

valamint mindennemű gazdasági gépek- és szereket.

Árjegyzék kíváncsra ingyen és bérmentve.

5—30

Előfizetési fölhívás

„BUDAPESTI HIRLAP”

ezimű politikai napilap

1882-ik évi július-decemberi folyamára.

A „BUDAPESTI HIRLAP” a legelőkelőbb fővárosi politikai, gazdasági és szépirodalmi napilap, megjelenik minden nap, tehát **hétfőn és ünnep utáni napokon is** 12—16 oldalnyi tartalommal.

Á r a :
Egy évre 14 frt — kr.
Félévre 7 „ — „
Negyedévre 3 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ 20 „

Beosztása figyelemmel van arra, hogy a politika, a társadalom, a művészet, az irodalom s a **közönség mindennemű érdeklődésének köre** arányosan képviselve legyen benne. A **közütemek**, a nyilvános társaságok, a hatósági élet és a magánszórakozás szolgálatában egyaránt kíván a „Budapesti Hirlap” buzgólkodni. Tekintettel van azonképen arra, hogy a család minden tagja, a komolyabb férfiak és a gyöngédebb izlésű hölgyek egyaránt találjanak benne magoknak rovatot: oktató, mulattató s ismeretjesztő közleményeket.

A „BUDAPESTI HIRLAP” politikai magatartásának irányzója a magyar nemzeti érdekek ápolása mindenek felett.

A „Budapesti Hirlap” pártkülébe semmi körülmények között nem lép, de sőt fentartotta magának minden oldallal szemben a **nemzeti érdekek, a magyar politika igazainak** a maga szabad és független meggyőződése szerinti hangoztatását.

A magyar kultúra védelmének harcászai e lap dolgozó társai, méltányosak a törekvéssel, intők a mulasztással, kiméltelenek a rosszakarattal szemben.

E mellett elsőrendű gondja a szerkesztőségnek, hogy a **Budapesti Hirlapban** e lap olvasói oly közlőnyt kapjanak kezükbe, **mely a versenyt minden tekintetben bármely belföldi vagy külföldi lappal fölvehesse, az összehasonlítást kiállja**, kiállja úgy közleményeinek gyorsasága, hitelessége és kimerítő volta, mint íróinak kvalifikációja tekintetében.

Irányunk helybenhagyása, fáradozásaink megjutalmazása gyanánt áll mellettünk az a példátlan felkarolás, mely a magyar hirlapalapítás történetében hasztalan keresi párját, mely egy évi fennállás után a „Budapesti Hirlap”-ot a legolvasottabb magyar napilapok sorába emelte, s melyért a lap szerkesztősége örök hálára kötelezettnek érzi magát díszes közönségével szemben.

Azért fordulunk bizalommal a tisztelt olvasó közönséghez és kérjük becses támogatását vállalatunknak, mely hivatva van arra, hogy hazánkban a hasonló német vállalatok kártékony elszaporodásának hathatósan útját vágja.

A „Budapesti Hirlap” irányzóit rendezen

KAAS IVOR báró és RÁKOSI JENŐ

írják.

Egyéb gazdag közleményei mellett közöl e lap rendezen egy-egy érdekesítő regényt a legjobb szerzőktől, eredeti és külföldit felváltva. Így legközelebb megkezdjük gróf **Teleki Sándornak „Garibáldi alatt”** ezimű érdekesítő emlékiratát.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti Hirlap” kiadóhivatalához (kalap-utca 16. sz.) küldendők.

CSUKÁSSI JÓZSEF,

RÁKOSI JENŐ,

a „Budapesti Hirlap”
kiadó-tulajdonosai

CSUKÁSSI JÓZSEF,

a „Budapesti Hirlap”
felelős szerkesztője.

3—3